

Mimarlık Tarihinde Bir Deha

Antonio Gaudi

Geleneksel mimariden uzaklaşma, farklı görüşlerle, farklı çevrelerde, 19. yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştı. Dönemi etkileyen "Yeni Sanat (Art Nouveau)" akımı, etkisini mimaride de gösteriyordu. Bu akımla, yapılarda klasik tasarımların yerini, doğanın esintilerini içeren tasarımlar almıştı. Yapılarında bu tür tasarımları öne çıkaranlardan biri de, İspanya'nın Katalonya bölgesinde yaşayan mimar Antonio Gaudi'di. Renklere ilişkin yaklaşımını, "Süslemeler her zaman renkli olmalı; doğa, herhangi bir nesneyi tek renkli, tek biçimli sunmaz. Bitki örtüsündeki, jeolojik - topografik oluşumlardaki, hayvan dünyasındaki her şey, az ya da çok, güçlü renk zıtlıklarını içerir; bu yüzden renkleri, kısmen ya da tümüyle, mimarının bir parçası kılmalıyız." sözleriyle dile getiren Gaudi, gerçek bir doğaseverdi.

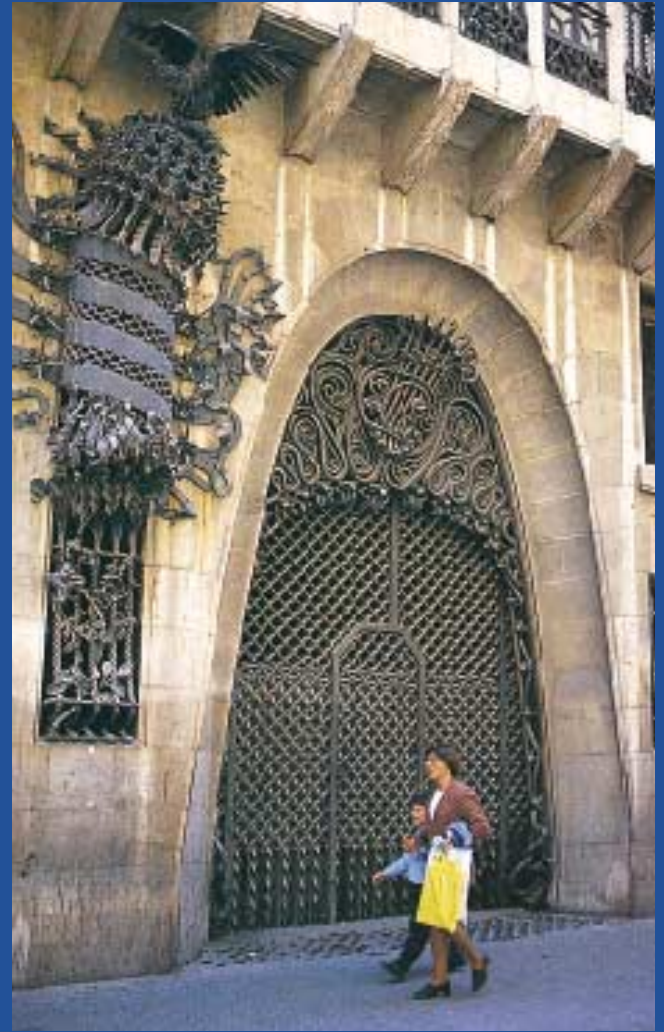
Her biri sanat eseri sayılan yapılarıyla ünlü Antonio Gaudi, Yeni Sanat akımının en önemli öncülerindendi. Çocukluğu, incelik izlediği doğanın biçimlerinden, renklerinden ve geometrisinden etkilenecek geçti. 1878 yılında, Barcelona'daki, Mimarlık Yüksekokulu'ndan mezun oldu. Gaudi, ilk mimari eserlerini, tarihsel Hristiyan geleneklerini yeniden yorumlayarak oluşturdu. Daha sonra, eserlerinde geleneksel anlayışlardan tümüyle kaçındı.

Gaudi'nin yaşamı, o dönemde Barcelona'da, sanayi ve sanat çevrelerinde oldukça saygın yeri olan Güell ailesiyle yakından ilişkili. İyi bir tüccar ve sanayici olan Güell, Gaudi'nin yalnızca müşterisi değil, aynı zamanda patronuydu. Gaudi bu aile için, Güell Sarayı, Güell Parkı, Güell Kilisesi başta olmak üzere, çeşitli eserler yaptı. Barcelona'da Sagrada Família Katedrali, Santa Coloma de Cervello'da Güell Kilisesi, Santa Teresa de Ganduxer Okulu da Gaudi'nin eserleridir. Yapılarının neredeyse tümü Barcelona'da olan Gaudi, olağanüstü güzellikte, incelikli süslemeler içeren bir mimari anlayışına sahipti. Onun bu anlayışı, yalnızca yapıların dış yüzeylerinde ya da dış alan düzenlemelerinde değil, iç mekân tasarımlarında da kendini gösteriyordu.

1910-1936 yılları arasında, yeni sanat akımına karşı bazı sanat akımlarını benimseyenler, Gaudi'nin yapıtlarını hem kötülediler, hem de görmezden geldiler. Ancak yenilikçi eğilimler ve uluslararası akımlar, Gaudi'nin yapıtlarını, hakettiği yere koyarak, 20. yüzyıl mimarisinde, modernleşme ve yenilenmenin en iyi örnekleri olarak kabul ederler. Gaudi'nin eserlerinden Güell Sarayı, Güell Parkı ve Mila Evi, 1984 yılında UNESCO tarafından dünya mirası olarak seçildi.

Güell Sarayı

1886-1888 tarihleri arasında Güell ailesinin konutu olarak yapıldı.

Yapının en ilgi çekici bölümü, parabol biçiminde bir tavanı olan salonu. Bütün yapı, bu salonu çevreleyecek şekilde düzenlenmiş. Görkemli giriş bölümü mermer sütunlarla, tavansa kayın ağacıyla kaplanmış. Ayrıca, sıradışı mobilyalar ve ilginç aydınlatmalar kullanılmış. Yapının dış yüzü, yalın görünümlü taşlarla kaplı. Kemer biçiminde, olağanüstü iki kapısı var. Yapının, ağaçları andıran mozaik kaplı konik bacaları da çok ilgi çekici.

Güell Parkı

1900-1914 tarihleri arasında, Güell ailesinin soyluluk göstergesi olarak yaptırılmış. Park, 1923'ten sonra halka açılmış.

Ana girişte taştan yapılmış, mantarları anımsatan kubbe biçimli çatıları olan iki yapı bulunuyor. Yapıların birinde ilginç bir kule var. Park alanındaki yapıların çoğu, canlı renkleri içeren seramik parçaların bir araya getirilmesiyle yapılan mozaikle kaplı. Parkın girişindeki merdivenli yol, sütunlarla süslenmiş büyük meydana kadar uzanıyor. Büyük meydan, aslında Barcelona'yı ve denizi gören çok güzel bir balkon. Burada dalga görünümünde, mozaik kaplı banklar bulunuyor. Meydan, kültürel ve toplumsal etkinliklerin gerçekleştirildiği bir alan olarak kullanılmış. Park, meydan merkezde kalacak biçimde tasarlanmış. Büyük bir ağ oluşturan kıvrımlı patikalar, yürüyüş sırasında doğayı sevmek ve Gaudí'nin sanatını anlamak için olağanüstü yerler.

Sagrada Família (Kutsal Aile) Katedrali

Gaudí'nin, en çok bilinen çalışması olan Sagrada Família Katedrali'nin yapımına, 1882'de, mimar F. Villar i Lozano tarafından başlandı. Ancak 1883 yılında, katedralin yapım işlerini Gaudí üstlendi ve kendi tasarımını uygulayarak, ölümüne kadar üzerinde çalıştı. Ölümüne kadar olan sürede, katedralin yalnızca bazı bölümlerini bitirebilmiş. Yapının her penceresi, her sütunu, hatta her biçimi katolik inancı ve geleneklerine göndermeler yapıyor. Ortaçağ katedrallerini andıran bu yapının, 100 yılı aşkın bir süre önce başlanmasına karşın, yapımı günümüzde bile sürüyor. Yapının özgün çizimlerinin 1936-1939 yılları boyunca süren İspanya İç Savaşı'nda zarar gördüğüne ilişkin söylentiler de var.

Sagrada Família (Kutsal Aile) Katedrali

Milá Evi

Gaudí, Milá Ailesi için 1906-1910 yılları arasında yaptığı bu konutu 1905 yılında tasarlamış.

Gaudí'nin konut olarak tasarladığı en ilginç yapı olan La Pedrera, büyük bir kaya parçasının içine oyulmuş gibidir. Bu nedenle La Pedrera (taşocağı) da denir. Bu yapı, bir heykeli andıran, olağanüstü güzelliğiyle, mimarlık tarihinin, yaratıcılık değeri en yüksek yapılarından biri kabul edilir. Yapının dış yüzeyi çok etkileyici; birleşim yerlerinde ince demirle kaplı, taş yığınları yer alıyor. Balkonlar, bitkilere benzeyen biçimlerde tasarlanmış. Tavanaraları, geleneksel Katalan tuğlalarıyla bezenmiş. Verimliliği, bolluğu simgeleyen bir çatısı, ormanda gizlenen askerleri anımsatan ilginç bacaları var.

Serpil Yıldız

Kaynaklar

E. Batur, "Modernizmin Serüveni, Bir Temel Metinler Seçkisi 1840-1990", YKY, 1999
S. Meisler, "Gaudí's Gift", Smithsonian, Temmuz 2002
<http://www.gaudi2002.bcn.es/english/index.htm>
http://www.all4free.nl/gaudi/eng_gaudi.htm